

Datum

2023-10-12

Vår referens

Martin Hedenmo

Strateg

martin.hedenmo@malmo.se

Tjänsteskrivelse

Remiss - Förutsättningar för införandet av en samordnad uppföljningsfunktion avseende sociala villkor i avtal (STK-2022-1553) TN-2023-1749

Sammanfattning

Kommunstyrelsen beslutade 22 oktober 2022 att ge i uppdrag åt stadskontoret att utreda förutsättningarna för en samordnad uppföljningsfunktion med avseende på arbetslivskriminalitet. Stadskontoret gav Do-be consulting i uppdrag att ta fram en omvärldsanalys av hur andra kommuner och hanterar uppföljningen av sociala krav.

Utifrån denna omvärldsanalys föreslår stadskontoret att det inrättas en funktion med uppdrag att förhindra arbetslivskriminalitet kopplat till stadens leverantörer. Funktionen bör ha fokus på operativ uppföljning. En uppföljningsfunktion ska upptäcka oegentligheter och säkerställa att dessa korrigeras och kompenseras. Funktionen bör fungera som ett kompetenscenter inom staden för att utveckla och ta vara på kunskap inom arbetet mot arbetslivskriminalitet och osund konkurrens.

Förvaltningen föreslår att tekniska nämnden ställer sig bakom förslaget om att inrätta en samordnad uppföljningsfunktion med uppdrag att förhindra arbetslivskriminalitet kopplat till stadens leverantörer. Inrättandet av en sådan funktion förutsätter dock att mandat, syfte, styrmedel och nödvändig kompetens klargörs.

Förslag till beslut

Tekniska nämnden föreslås besluta

att ställa sig bakom förslaget att inrätta en samordnad uppföljningsfunktion med uppdrag att förhindra arbetslivskriminalitet kopplat till stadens leverantörer, samt

att godkänna förvaltningens förslag till yttrande.

Beslutsunderlag

- G-Tjänsteskrivelse KSAU 230814 Förutsättningar för införandet av en samordnad uppföljningsfunktion avseende sociala villkor i avtal; nu fråga om remiss
- Rapport Omvärldsanalys - Uppföljning av sociala villkor i upphandling
- Protokollsutdrag KSAU 230814 §367 Förutsättningar för införandet av en samordnad uppföljningsfunktion avseende sociala villkor i avtal
- Förslag på yttrande TN 231016 Samordnad uppföljningsfunktion avseende sociala villkor i avtal

- G-Tjänsteskrivelse TN 231026 Förutsättningar för införandet av en samordnad uppföljningsfunktion för sociala villkor vid upphandlingar

Beslutsplanering

Tekniska nämnden 2023-10-26

Beslutet skickas till

Kommunstyrelsen

Ärendet

Den 21 oktober 2022 beslutade kommunstyrelsen att ge stadskontoret i uppdrag att utreda förutsättningar för en samordnad uppföljningsfunktion med avseende på sociala villkor i avtal. Med sociala villkor avses här i första hand arbetsvillkor utifrån lagar och avtal. Stadskontoret anlitar en konsultfirma som tog fram en ”Omvärldsanalys – uppföljning av sociala villkor i upphandling” som underlag för stadskontorets förslag.

Utifrån en jämförelse mellan hur uppföljningen av sociala villkor i upphandlad verksamhet, hanteras i Köpenhamn, Stockholm och Göteborg, så lyfter Omvärldsanalysen fram ”Köpenhamnsmodellen” med en central upphandlingsfunktion med ett tydligt mandat, verktyg att göra uppföljningar av sociala villkor på plats ute i den upphandlande verksamheten. Målet är här att den enskilde arbetstagaren ska få den ersättning och den trygghet som hen har rätt till. Om det ska ske en effektiv uppföljning av att den upphandlade verksamheten följer arbetsrättsliga avtal så krävs, enligt omvärldsanalysen, utredande och juridisk kompetens och om uppföljningsfunktionen aktivt ska följa upp tillämpningen av avtalen så krävs också erfarenhet från de branscher som ska följas upp.

Omvärldsanalysen menar att kompetensen bör finnas inom organisationen. Externa konsulter är dyra och kunskaper och erfarenheter överförs inte till beställare. Att leverantören är ansluten till kollektivavtal är ingen garanti för att arbetsförhållanden och arbetsvillkor respekteras. Många av de mest utsatta arbetstagarna är inte organiserade fackligt. Stadskontoret menar att omvärldsanalysen tydligt visar hur angeläget det är staden växlar upp arbetet att förhindra arbetslivskriminalitet kopplat till stadens leverantörer. Det behövs en samlad funktion i staden för att ta emot information och samverka med de tillsynsfunktioner som finns på miljöförvaltningen (Tryggare Malmö) och på arbetsmarknads- och socialförvaltningen (mot felaktiga utbetalningar). En central funktion kan samverka med de statliga myndigheter som ingår i det regionala center mot arbetslivskriminalitet som inrättas i Malmö hösten 2023.

Stadskontoret föreslår därför att staden inrättar en funktion med uppdrag att förhindra arbetslivskriminalitet kopplat till stadens leverantörer. Det är i enlighet med gällande lagstiftningen (LOU 17 kap. § 2) kring offentlig upphandling och följer på Malmö stads policy om mänskliga rättigheter. Organisatoriskt bör uppföljningsfunktionen placeras på stadskontorets upphandlingsenhet. En samverkansgrupp bör inrättas med representanter från stadens upphandlande enheter på fastighets- och gatukontoret, serviceförvaltningen och stadskontoret. Stadskontoret beräknar kostnaderna för funktionen till 4 500 000 kronor per år, varav 3 500 000 i utökad kommunbidrag till kommunstyrelsen för uppföljningsfunktionen på stadskontoret och 500 000 vardera till tekniska nämnden och servicenämnden för de resurser som nämnderna behöver avsätta för samverkan med uppföljningsfunktionen.

Förvaltningen föreslår att tekniska nämnden ställer sig bakom förslaget om att inrätta en samordnad uppföljningsfunktion med uppdrag att förhindra arbetslivskriminalitet kopplat till stadens leverantörer. Inrättandet av en sådan funktion förutsätter att mandat, syfte, styrmedel och nödvändig kompetens klargörs. Funktionen kräver tid för uppbyggnad.

Ansvariga

Maria Hultin Avdelningschef

Tobias Nilsson Direktör